

MØTEPROTOKOLL

KONTROLLUTVALGET I VESTRE TOTEN KOMMUNE

Mandag 8. mai 2023 holdt kontrollutvalget møte i kommunestyresalen i kulturbygget fra kl. 0830 – 1345.

Som medlemmer møtte:

Asgeir Sveen, leder (H)
Kjell Borglund, nestleder (Ap)
Bjørn Iversen (Sp)
Hege Antonsen (Frp)

Følgende medlem hadde meldt forfall:

Hege Eriksen (Ap)

Følgende varamedlem møtte:

Stein Knutsen (Ap), første vara for Ap

Ellers møtte:

Fra kommuneadministrasjonen: Kommunedirektør Bjørn Fauchald (sakene 23, 24 og 25), ass. kommunedirektør Odd Arnvid Bollingmo (sakene 24 og 25), regnskapssjef Jan Ove Rustestuen (sakene 24 og 25), grunnskolesjef Ivar M. Jahr (sak 23), rektor ved V. Toten ungdomsskole Hanne Marken (sak 23) og verneombud ved V. Toten ungdomsskole Thomas Hildonen (sak 23).
Sekretær: Kjetil Solbrækken.

Møteprotokollen er sendt til:

Kommunestyret, ordfører, kommunedirektør, kontrollutvalgets medlemmer og varamedlemmer, Innlandet Revisjon IKS og Oppland Arbeiderblad.

**Utvalgsmøtet ble satt kl. 0830 med Asgeir Sveen som møteleder.
Innkalling og sakliste ble enstemmig godkjent.**

Til behandling:

SAK NR. 22/2023

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 28.03.2023

Vedtak, enstemmig:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 28.03.2023 godkjennes.

SAK NR. 23/2023

VESTRE TOTEN UNGDOMSSKOLE: PRESENTASJON AV SKOLEN MED VEKT PÅ ELEVENES RETT TIL ET TRYGT OG GODT SKOLEMILJØ

Fra behandlingen:

Rektor ved Vestre Toten ungdomsskole Hanne Marken og skolens verneombud Thomas Hildonen presenterte skolen med vekt på:

- a) *Erfaringer med ny skole* – kulturbygging.
- b) *Skolemiljø* - rutiner og praktiseringen av disse ved ungdomsskolen (jf. skolens rutiner pkt. 7 – Elever og pkt. 8 - Ordensreglement.
- c) *Skolemiljø* – forsterket innsats i praksis.
- d) *Elevfravær* – rutiner og praksis.
- e) *Sykefravær - ansatte*: Omfang av sykefravær, utvikling over tid, årsaker, oppfølging av sykmeldte, vikarsituasjonen etc.
- f) *Vold og trusler - avvik*: Bruk av kommunens avvikssystem (Compilo), ekstra fokus på å melde avvik skoleåret 2022-2023.
- g) *Vold og trusler - saker*: Konkrete saker ved Vestre Toten ungdomsskole, avviksstatistikk og tiltak.
- h) *Håndtering av vold og trusler: Lærernes kompetanse, beredskapsplaner etc.* (kap. 11 i beredskapsplanen: Rutine ved voldsepisoder på skolen).

Møtet ble enstemmig vedtatt lukket under presentasjonen av pkt. g), jf. kommunelovens § 11-5 andre ledd, jf. forvaltningslovens § 13, jf. offentlighetslovens § 13.

Presentasjonen ble supplert av kommunedirektør Bjørn Fauchald og grunnskolesjef Ivar M. Jahr.

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Presentasjon av Vestre Toten ungdomsskole med skolemiljøet tas til orientering. 2. Kontrollutvalget har inntrykk av at skoleledelsen jobber systematisk og aktivt med utfordringene ved Vestre Toten ungdomsskole, herunder å sikre elevenes rett til et trygt og godt skolemiljø (jf. opplæringslovens kap. 9A). 3. Kontrollutvalget vil følge opp saken slik: <ol style="list-style-type: none"> a) Kontrollutvalget ber om en ny orientering om utviklingen ved Vestre Toten ungdomsskole. Saken følges opp høsten 2023. b) Kontrollutvalget vil, som ledd i sitt løpende arbeid med forvaltningsrevisjon, drøfte følgende tema/områder for senere oppfølging: <ul style="list-style-type: none"> - Tidlig innsats (med vekt på barneskole og barnehage) - PP-tjenesten og spesialundervisning - Overganger (fra barnehage til barneskole, barneskole til u.skole og u.skole til videregående)
---------------------------	---

SAK NR. 24/2023

**ÅRSREGNSKAP OG ÅRSBERETNING 2022 FOR
TOTENBADET VESTRE TOTEN KF -
KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE**

Fra behandlingen:

Under første del av saken orienterte Innlandet Revisjon IKS om hovedtrekkene i årsregnskapet, gjennomført revisjonsarbeid og

revisjonsberetningen for 2022. Fra Innlandet Revisjon IKS deltok oppdragsansvarlig revisor Ingebjørg Dybdal.

Under andre del av saken orienterte kommunedirektøren og ass. kommunedirektør om foretakets årsregnskap og drift.

Vedtak, enstemmig:

KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE TIL ÅRSREGNSKAP OG ÅRSBERETNING 2022 FOR TOTENBADET VESTRE TOTEN KF

Innledning:

Kontrollutvalgets oppgave er å uttale seg om foretakets årsregnskap og årsberetning, jf. kommunelovens § 14-3.

Kontrollutvalget har behandlet foretakets årsregnskap for 2022. Sammen med årsregnskapet forelå revisors beretning og styrets årsberetning.

Kontrollutvalget har basert sin uttalelse på en gjennomgang av de ovennevnte dokumentene og orienteringer fra kommunens/foretakets revisor og kommunedirektøren.

Revisors beretning:

Kontrollutvalget har merket seg at revisjonsberetningen har en positiv totalkonklusjon, dvs. at revisor mener kommunens årsregnskap for 2022 er avlagt uten vesentlig feil og at lovmessige krav er oppfylt.

Styrets årsberetning:

Kontrollutvalget har vurdert om de formelle kravene til årsberetningen er fulgt, jf. kommunelovens § 14-7.

Kontrollutvalget vil også i år påpeke at det foreligger et forbedringspotensial i rapporteringen. Det vises her til kommunelovens minimumsinnhold i årsberetningen, jf. kl § 14-7 (samme krav som for kommunen):

Årsberetningen skal redegjøre for:

- a) forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid*
- b) vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene*
- c) virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen eller innbyggerne*
- d) tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard*
- e) den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling*
- f) hva kommunen eller fylkeskommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26.*

Årsregnskapet:

Kontrollutvalget har følgende kommentarer til økonomi/regnskap:

a) Økonomi:

- **Driftsresultat**

Foretakets regnskap for 2022 viser et negativt netto driftsresultat (merforbruk) på ca. 3,6 millioner.

Driftsresultatet er påvirket av overføring til Vestre Toten kommune av tidligere års mindreforbruk på 3,86 mill. som er ført som driftsutgift i regnskapet for 2022. Korrigerer man for dette viser foretakets ordinære drift et mindreforbruk på ca. kr. 254 000 i 2022. Dette må sies å være et godt resultat hensyntatt økte strømutfgifter (2.5 mill mer enn i 2021) og sterk prisvekst på andre innkjøp. Billettpriser er holdt uendret gjennom hele året.

Det er viktig å merke seg at regnskapet til Totenbadet ikke inkluderer kostnader knyttet til bygningsmassen. Dette ansvaret tilligger Vestre Toten kommune gjennom en egen avtale mellom driverselskapet (Totenbadet) og kommunen.

- **Disposisjonsfond**

Disposisjonsfondet er foretakets buffer.

Foretaket hadde pr. 31.12.2022 ca. 254 000 kroner på disposisjonsfond (reduert fra ca. 3,8 mill til 250 000 i 2022). **Med bakgrunn i størrelsen på foretakets**

disposisjonsfond vurderer kontrollutvalget foretakets finansielle stilling og handlefrihet pr. 31.12.2022 som svak.

b) Andre forhold:

- **Vedlikeholdsbehov**

Totenbadet er 30 år og mange av de tekniske anleggene trenger vedlikehold. Kontrollutvalget tar til orientering at tilstandsrapport blir utarbeidet i løpet av våren 2023 som grunnlag for videre planlegging og prioritering.

- **Fortsatt positiv utvikling i antall besøk og antall medlemmer**

Anlegget hadde i 2022 155 000 besøkende, dvs. 450 i snitt hver dag. Dette er rekord. Også antall medlemmer har økt jevnt gjennom flere år. Totenbadet hadde 2554 medlemmer ved utgangen av 2022.

- **Lavt sykefravær – 3 %**

Kontrollutvalget har merket seg det svært lave sykefraværet blant foretakets ansatte i 2022.

Oppfølging av påpekninger fra revisor:

Det foreligger ingen påpekninger fra regnskapsrevisor som ikke er fulgt opp.

Oppfølging av vedtak i kommunestyrets om regnskapsrevisjoner:

Det foreligger ingen vedtak i kommunestyret om regnskapsrevisjoner som ikke er fulgt opp.

Kontrollutvalgets konklusjon:

Kontrollutvalget anbefaler at kommunestyret godkjenner foretakets årsregnskap og årsberetning for 2022.

SAK NR. 25/2023

ÅRSREGNSKAP OG ÅRSBERETNING 2022 FOR VESTRE TOTEN KOMMUNE - KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE

Fra behandlingen:

Under første del av saken orienterte Innlandet Revisjon IKS om årsregnskapet, oppsummerte revisjonsarbeidet og presenterte revisjonsberetningen for 2022. Fra Innlandet Revisjon IKS deltok oppdragsansvarlig revisor Ingebjørg Dybdal.

Under andre del av saken presenterte kommunedirektør Bjørn Fauchald og ass. kommunedirektør Odd Arnvid Bollingmo hovedtrekkene i kommunens årsregnskap og årsberetning for 2022 og svarte på spørsmål.

Vedtak, enstemmig:

KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE TIL VESTRE TOTEN KOMMUNES ÅRSREGNSKAP OG ÅRSBERETNING FOR 2022

Kontrollutvalgets oppgave er å uttale seg om kommunes årsregnskap og årsberetning før formannskapet innstiller til vedtak, jf. kommunelovens § 14-3.

Kontrollutvalget har behandlet kommunens årsregnskap og årsberetning for 2022. Sammen med årsregnskapet forelå revisjonsberetningen og lovpålagt årsberetning, jf. kommuneloven § 14-7.

Kontrollutvalget har basert sin uttalelse på en gjennomgang av de ovennevnte dokumentene og orienteringer fra kommunens revisor ved oppdragsansvarlig og kommuneadministrasjonen ved kommunedirektør, ass. kommunedirektør og regnskapssjef.

Revisors beretning:

Kontrollutvalget har merket seg at revisjonsberetningen har en positiv totalkonklusjon, dvs. at revisor mener kommunens årsregnskap for 2022 er avlagt uten vesentlig feil og at lovmessige krav er oppfylt.

Årsberetningen:

Alle områdene som det stilles krav om at det skal redegjøres for er omtalt i den fremlagte årsberetningen, jf. kommunelovens § 14-7. Kontrollutvalget har ingen kommentarer til de lovpålagte

redegjørelsene.

Årsregnskapet:

Kontrollutvalget har følgende kommentarer til økonomi/regnskap:

a) Økonomisk situasjon og finansielle måltall:

Kommunen har vedtatt finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi, jf. kommunelovens § 14-2. Ett av de tre økonomiske måltallene som kommunestyret har vedtatt er oppfylt:

	<i>Vedtatt måltall V. Toten 2022</i>	<i>Anbefalt nivå (sentrale myndigheter)</i>	<i>Resultat V. Toten 2022</i>	
<i>Netto driftsresultat (i % av brutto driftsinntekter)</i>	<i>Min. 0 %</i>	<i>Min. 1,75 %</i>	<i>-3,9 %</i>	
<i>Disposisjonsfond (i % av brutto driftsinntekter)</i>	<i>Min. 3,5 %</i>	<i>Min. 5-10 %</i>	<i>1,7 %</i>	
<i>Netto lånegjeld (i % av brutto driftsinntekter)</i>	<i>Maks. 147 %</i>	<i>Maks. 80%</i>	<i>133 %</i>	

Kommunens økonomiske situasjon er vesentlig svekket i 2022 og kommunens finansielle stilling og handlefrihet pr. 31.12.2022 er svak.

Kontrollutvalget har følgende kommentarer til måltallene:

- **Disposisjonsfond**
Disposisjonsfondet er kommunens buffer for å forhindre at uforutsette hendelser skal få umiddelbar effekt på tjenestetilbudet.
Kommunen hadde pr. 31.12.2022 ca. 21 millioner på disposisjonsfond (reduert fra 57 til 21 mill i 2022). Dette utgjør 1,7 % av driftsinntektene, noe som anses som et svakt nivå. Disposisjonsfondets størrelse og kommunens handlefrihet ses ofte i sammenheng med balanseført premieavvik, dvs. den del av pensjonskostnadene som kommunen skyver foran seg og som vil belastet i fremtidige regnskaper. Premieavviket pr. 31.12.2022 er 53,2 millioner, dvs. godt over bokført disposisjonsfond. Dette forsterker bildet av kommunen som en sårbar kommune.
- **Netto lånegjeld**
Kommunens netto lånegjeld (langsiktig gjeld ekskl. pensjonsforpliktelser, ubrukte lånemidler og utlån) utgjør 133% av sum driftsinntekter. Dette er under kommunens

eget måltall (maks 147 %). Anbefaling fra sentrale myndigheter er at netto lånegjeld ikke bør utgjøre mer enn 80% av brutto driftsinntekter. Gjennomsnitt for kostragruppen (kostragruppe 7) er 126,4 %. Høyere lånegjeld betyr økt rente- og avdragsbelastning i driftsregnskapet, dvs. redusert handlefrihet. Utviklingen i lånegjelden er et forhold som krever oppmerksomhet.

b) Andre forhold:

- ***Alvorlig ubalanse i driften – 67,8 millioner***
Den ordinære driften (tjenesteområdene) viser samlet et negativt avvik på 67,8 millioner sammenlignet med regulert budsjett i 2022. Dette er en vesentlig forverring sammenlignet med fjoråret (merforbruket 8,2 mill. i 2021). Den negative utviklingen gir grunn til bekymring.
- ***Bekymringsfull inntekts- og utgiftsutvikling***
Utgiftene har økt 3,2 %-poeng mer enn inntektene i 2022. Utviklingen med at utgiftene øker mer enn inntektene har vedvart over flere år. En slik utvikling er ikke bærekraftig over tid.
- ***Sårbar likviditetssituasjon***
Kommunens likviditetsbeholdning pr. 31.12.2022 er tilfredsstillende, men svak. Flere forhold gjør at målingen av likviditeten ved årsskiftet ikke gir et godt bilde av den reelle situasjonen. Det gjøres særlig oppmerksom på ubrukte lånemidler som er en del av kommunens likviditetsbeholdning. En vesentlig reduksjon i ubrukte lånemidler kan gi likviditetsmessige utfordringer i 2023. Ubrukte lånemidler utgjorde pr. 31.12.2021 ca. 96,5 millioner.
- ***Høyt sykefravær – 10,3 %***
Det totale sykefraværet for 2022 var på 10,3 %. Dette er omkring samme nivå som i 2021. Kontrollutvalget er bekymret for det vedvarende høye sykefraværet i kommunen og hva det kan bety for tjenesteytingen. For nærmere omtale av sykefraværet vises til årsrapporten side 34-35.

Oppfølging av påpekninger fra revisor:

Det foreligger ingen påpekninger fra regnskapsrevisor som ikke er fulgt opp.

Oppfølging av vedtak i kommunestyret om regnskapsrevisjoner:

Det foreligger ingen vedtak i kommunestyret om regnskapsrevisjoner som ikke er fulgt opp.

Kontrollutvalgets konklusjon:

Kontrollutvalget anbefaler at kommunestyret godkjenner kommunens årsregnskap og årsberetning for 2022.

<p>Raufoss, 8. mai 2023.</p> <hr/> <p>Asgeir Sveen leder</p>	<p>RETT UTSKRIFT: Raufoss, 8. mai 2023.</p> <p></p> <hr/> <p>Kjetil Solbrækken utvalgssekretær</p>
---	--

<p><u>Møteplan for 2023 – Kontrollutvalget:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Fredag 24.02.2023 kl. 0830 • Tirsdag 28.03.2023 kl. 0830 • Mandag 08.05.2023 kl. 0830 • Onsdag 31.05.2023 kl. 0830 • Tirsdag 05.09.2023 kl. 0830 • Tirsdag 17.10.2023 kl. 0830 • Tirsdag 05.12.2023 kl. 0830	<p><u>Bestilte oppdrag fra Innlandet Revisjon IKS (forvaltningsrevisjon mv):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Prosjektplan:</u> <i>Måloppnåelse ifm. endringer i hjemmetjenesten</i> (vedtatt KU-sak 35/2021, saken vedtatt avventet, jf. KU-sak 36/2022 – følges opp første halvår 2023)
---	--
